

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2022-11-15

Diarienummer N161-2388/22

Handläggare

Gisela Askne, Josiane Bolenge Kamparås,

Christina Matsdotter

Telefon: 031-365 00 00 (växel)

E-post: fornamn.efternamn@funktionsstod.goteborg.se

Bidrag till civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet 2023

Förslag till beslut

1. Nämnden för funktionsstöd godkänner förvaltningens förslag att avsätta 37 miljoner kronor för verksamhetsbidrag och utvecklingsbidrag till civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet för 2023.
2. Nämnden för funktionsstöd beslutar att avsätta 1 miljon kronor i utvecklingsmedel för 2023
3. Nämnden för funktionsstöd godkänner förvaltningens förslag att bevilja 36 miljoner kronor i verksamhetsbidrag för 2023 till 62 av civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet i enlighet med tjänsteutlåtandets bilaga 1a-d.
4. Nämnden för funktionsstöd godkänner förvaltningens förslag att avslå ansökan från en organisation i enlighet med tjänsteutlåtande bilaga 1d.

Sammanfattning

Nämnden för funktionsstöds bidrag syftar till att stärka utvecklingen av civilsamhällets organisationer och deras verksamhet. Nämnden fördelar två former av bidrag; verksamhetsbidrag och utvecklingsbidrag. Verksamhetsbidraget är ett ekonomiskt stöd till driften av organisationernas grundläggande verksamhet. Nämnden har därutöver möjlighet att fördela tillfälliga medel i form av utvecklingsbidrag.

För verksamhetsbidrag och utvecklingsbidrag avsätts totalt 37 miljoner kronor 2023, en uppräkning med 6 procent. Förvaltningen föreslår att 1 miljon kronor av dessa avsätts till utvecklingsbidrag.

Inför 2023 har 63 organisationer ansökt om verksamhetsbidrag i en omfattning av drygt 45 miljoner kronor. Handläggning av ansökningarna har skett i enlighet med Göteborgs stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället samt nämnden för funktionsstöds anvisning för bidrag till civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet.

Förvaltningen föreslår att 36 miljoner kronor fördelas till 62 av civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet i enlighet med bilaga 1a-d. Förvaltningen föreslår att ansökan från en organisation avslås, med hänvisning till möjlighet till egen finansiering.

Bedömning ur ekonomisk dimension

För flertalet av civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet har bidraget från nämnden för funktionsstöd en avgörande betydelse för deras verksamhet. För de

organisationer som har andra finansieringsmöjligheter och därmed större möjlighet till egen finansiering är bidraget ett viktigt tillskott.

Inför 2023 har 63 organisationer sammanlagt ansökt om verksamhetsbidrag i en omfattning av drygt 45 miljoner kronor.

För 2022 budgeterades drygt 35 miljoner kronor för verksamhetsbidrag och utvecklingsbidrag. Nämnden beslutade den 16 november att ge förvaltningen i uppdrag att fördela ytterligare 3 miljoner kronor till de föreningar och organisationer som verkar inom funktionsstödsområdet och som fick bidrag 2022.

Förvaltningen bedömer att de sammanlagda budgeterade medlen för bidrag för 2023 bör räknas upp med 6 procent. Förvaltningen föreslår en sammanlagd summa på 37 miljoner kronor för verksamhetsbidrag och utvecklingsbidrag.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på ärendet utifrån den ekologiska dimensionen.

Bedömning ur social dimension

I konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning lyfts bland annat rätten till deltagande i det offentliga och politiska livet samt att personer med funktionsnedsättning kan utforma sin fritid på lika villkor som andra. Dessa rättigheter konkretiseras med strategier i Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning¹, exempelvis;

- stadens verksamheter ska möjliggöra att personer med funktionsnedsättning kan delta i förenings och övrigt samhällsliv på lika villkor som andra
- stadens verksamheter ska samråda och aktivt involvera intresseorganisationer i åtgärder som berör personer med funktionsnedsättning
- stadens föreningsbidrag och annat stöd till föreningar ska bidra till att personer med funktionsnedsättning ska kunna ha en meningsfull fritid på lika villkor som andra.

Programmet förtydligar vad som förväntas av stadens nämnder och styrelser för att personer med funktionsnedsättning ska kunna vara fullt delaktiga utan diskriminering, på lika villkor som andra. Genom att lämna bidrag till civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet ökar stadens möjlighet att uppnå målen i programmet gällande bland annat rätten till en meningsfull fritid och rätten till demokratisk delaktighet.

Enligt överenskommelsen² om samverkan mellan Göteborgs Stad och civilsamhällets organisationer är visionen att Göteborg ska vara en stad där invånarna engagerar sig och där engagemanget tas tillvara. Överenskommelsens mål är att stärka demokratin, öka delaktigheten och minska utanförskap i Göteborg. Detta ska ske genom att bland annat synliggöra och stärka civilsamhällets organisationer som självständiga och oberoende i rollen som opinionsbildare och som röstbärare för marginaliserade, utsatta och åsidosatta

¹ [Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021-2026 \(goteborg.se\)](https://goteborg.se/goteborg.se)

² [Överenskommelse-om-samverkan tillgänglighetsanpassad.pdf \(goteborg.se\)](https://goteborg.se/overenskommelse-om-samverkan-tillganglighetsanpassad.pdf)

grupper samt att utveckla möjligheter för civilsamhällets organisationer att utgöra viktiga aktörer inom välfärdsutvecklingen.

Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället³ anger att civilsamhällets organisationer kan tillföra brukar- och medlemsperspektiv, såväl som socialt entreprenörskap, kompetens och engagemang i sakfrågor. En förbättrad samverkan mellan staden och civilsamhällets organisationer stärker den demokratiska processen och bidrar till ökad delaktighet och utveckling av ett hållbart samhälle.

I nämnden för funktionsstöds arbete med bidrag till civilsamhällets organisationer är strävan att bidra till att uppnå de övergripande mål och principer som formulerats i överenskommelsen om samverkan mellan Göteborgs Stad och civilsamhällets organisationer. Nämndens för funktionsstöds bidrag syftar till att stärka utvecklingen av civilsamhällets organisationer och deras verksamhet. Det innebär intressepolitiskt- och opinionsbildande arbete samt medlemvårdande verksamhet. Civilsamhällets organisationer utgör viktiga aktörer i samhällsutvecklingen. Organisationernas verksamhet ska stärka, komplettera eller utgöra ett alternativ till stadens verksamhet för människor med funktionsnedsättning och deras närstående.

Samverkan

Förvaltningens samverkansgrupp

Information i ärendet ges till förvaltningsövergripande samverkansgrupp (FSG) den 13 januari 2023.

Rådet för funktionsstödsfrågor

Rådet för funktionsstödsfrågor har den 7 december 2022 informerats om att ärendet kommer att behandlas på nämndens möte den 18 januari 2023 samt att nämnden den 14 december 2022 föreslogs fatta beslut om utbetalning av bidrag för första kvartalet 2023.

Bilagor

- 1a. Ansökningar om verksamhetsbidrag 2023 samt beslutsunderlag för respektive organisation A-E
- 1b. Ansökningar om verksamhetsbidrag 2023 samt beslutsunderlag för respektive organisation F-H
- 1c. Ansökningar om verksamhetsbidrag 2023 samt beslutsunderlag för respektive organisation I-R
- 1d. Ansökningar om verksamhetsbidrag 2023 samt beslutsunderlag för respektive organisation S-Å
2. Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället
3. Nämnden för funktionsstöds anvisning för bidrag till civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet

³ Göteborgs stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället, bilaga 2

Ärendet

Nämnden ska ta ställning till förvaltningens förslag till ekonomiska ramar för bidrag till civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet för 2023. Förslaget utgår från en uppräknings med 6 procent. Nämnden ska ta ställning till fördelning av verksamhetsbidrag till civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet 2023 samt förslag till avsatta medel för utvecklingsbidrag.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2012, efter dialog med civilsamhället, om en överenskommelse om samverkan mellan Göteborgs Stad och civilsamhällets organisationer. Drygt 100 organisationer har undertecknat överenskommelsen. Överenskommelsens mål är att stärka demokratin, öka delaktigheten och minska utanförskap i Göteborg. Detta ska ske genom att skapa tydliga förutsättningar och strukturer för dialog och samverkan mellan parterna, att synliggöra och stärka civilsamhällets organisationer som självständiga och oberoende i rollen som opinionsbildare och som röstbärare för marginaliserade, utsatta och åsidosatta grupper samt genom att utveckla möjligheter för civilsamhällets organisationer att utgöra viktiga aktörer inom välfärdsutvecklingen.

Kommunfullmäktige beslutade 2019-09-12 § 33 om Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället. Riktlinjen gäller tills vidare för alla nämnder och styrelser inom Göteborgs Stad vid fördelning av bidrag till föreningar.

Nämnden för funktionsstöd beslutade 2022-06-15 § 146 om revidering av nämndens anvisning för bidrag till civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet. Anvisningen kompletterar Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället. Anvisningen utgör styrdokument för handläggning av ansökningar gällande verksamhetsbidrag och utvecklingsbidrag inom förvaltningen för funktionsstöd.

Nämndens för funktionsstöds bidrag

Enligt reglementet för nämnden för funktionsstöd ansvarar nämnden för handläggning av föreningsbidrag inom verksamhetsområdet, i de fall ansvaret inte ligger på annan nämnd.

Nämnden för funktionsstöd ger enligt nämndens anvisning stöd till organisationer inom funktionshinderområdet som arbetar för att stärka mer jämlika levnadsvillkor i samhället genom förebyggande eller främjande verksamhet, bedriver intressepolitiskt och opinionsbildande arbete samt sprider kunskap för att förbättra för sina respektive målgrupper, bedriver medlemvårdande verksamhet eller vars verksamhet innebär stöd till anhöriga till personer med funktionsnedsättningar.

Inom ramen för begreppet, organisationer inom funktionshinderområdet, inkluderas de organisationer som tidigare benämndes patientorganisationer.

Verksamhetsbidrag

Nämnden för funktionsstöd fördelar verksamhetsbidrag till civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet. Verksamhetsbidraget är ett ekonomiskt stöd till driften av organisationernas grundläggande verksamhet och bidraget ska ges med hänsyn till att underlätta kontinuitet och långsiktighet i organisationernas planering. Organisationer har möjlighet att ansöka om verksamhetsbidrag en gång om året.

Utvecklingsbidrag

Nämnden för funktionsstöd har möjlighet att fördela tillfälliga medel. Utvecklingsbidrag kan fördelas kopplat till olika sakfrågor och områden som är politiskt prioriterade. Förvaltningen kan utifrån prioriterade områden ta initiativ till utlysning av utvecklingsbidrag för särskilda satsningar. Utvecklingsbidrag kan även beviljas till organisationer inom funktionshinderområdet utifrån de behov som de själva identifierat, exempelvis för oförutsedda händelser, nya projekt eller satsningar kring lärande, organisering och samverkan. Organisationer har möjlighet att ansöka om utvecklingsbidrag när som helst under året.

Utllysning av verksamhetsbidrag för 2023

Verksamhetsbidrag beviljas en gång per år och är ett ekonomiskt stöd till driften av organisationernas grundläggande verksamhet. Ansökningstiden för verksamhetsbidrag för 2023 gick ut den 31 augusti 2022. 63 olika organisationer har ansökt om bidrag i en sammanlagd omfattning av drygt 45 miljoner kronor.

Inför nämndens sammanträde i december hade förvaltningen inte de ekonomiska förutsättningarna klara gällande bidrag till civilsamhällets organisationer. Det medförde att förvaltningen inte hade haft möjlighet att ta fram ett förslag till fördelning av verksamhetsbidrag för 2023. Förvaltningen bedömde att det var av vikt att säkerställa möjligheten för organisationerna att fortsatt bedriva sin verksamhet tills dess att utbetalning av verksamhetsbidrag för 2023 kunde genomföras. Den 14 december beslutade nämnden enligt förvaltningens förslag att betala ut verksamhetsbidrag till civilsamhällets organisationer för kvartal 1 2023. Efter beslut om fördelning av verksamhetsbidrag i nämnden för funktionsstöd i januari ska en avräkning göras i förhållande till utbetalt bidrag för första kvartalet.

Förvaltningens bedömning

Ekonomiska förutsättningar

Förvaltningen bedömer att de sammanlagda budgeterade medlen för bidrag för 2023 bör räknas upp med 6 procent. Förvaltningen föreslår en sammanlagd summa på 37 miljoner kronor för verksamhetsbidrag och utvecklingsbidrag.

I enlighet med kommunfullmäktiges budget för 2023 får nämnden för funktionsstöd i uppdrag att i samverkan med socialnämnderna, idrotts- och föreningsnämnden och föreningslivet förstärka och utveckla möjligheter till bra fritidssysselsättning för barn med funktionsnedsättningar. För 2022 avsattes 600 000 kr till utvecklingsmedel. Förvaltningens bedömning är att den bör höjas till 1 miljon för 2023 med syfte att möjliggöra en utlysning av bidrag för att förstärka och utveckla möjligheter till fritidssysselsättning för barn med funktionsnedsättningar, i enlighet med uppdraget från kommunfullmäktige.

Att avsätta en miljon till utvecklingsbidrag medför en kvarvarande summa på 36 miljoner kronor att fördela i verksamhetsbidrag för 2023. Förslag till fördelning av bidrag framgår av bilaga 1a-d.

Handläggning av ansökningar

Respektive ansökan är handlagd utifrån de grundläggande kriterierna som definieras i den av kommunfullmäktige beslutade riktlinjen för föreningsbidrag till civilsamhället

(bilaga 2) samt de förvaltningsspecifika kriterierna i Nämnden för funktionsstöds anvisning för bidrag till civilsamhällets organisationer (bilaga 3).

För att beviljas bidrag ska organisationen enligt anvisningen

- drivas av eller verka för och med målgrupper inom funktionshinderområdet
- med sin verksamhet nå befintliga, nya eller förändrade behov hos målgruppen
- bedriva verksamheten som fungerar som ett komplement eller alternativ till annan befintlig verksamhet
- arbeta systematiskt med utveckling av sin verksamhet
- när behov finns, samverka med relevanta aktörer
- följa gällande arbetsrättslig lagstiftning, om organisationen har anställd personal.

Enligt anvisningen ska handläggaren i sin bedömning ta hänsyn till:

- organisationens behov av bidrag i förhållande till organisationens förmåga till egen finansiering
- medel som ansökts respektive beviljats från annan instans
- principen om långsiktighet i den lokala överenskommelsen om samverkan mellan Göteborgs Stad och civilsamhällets organisationer, dvs. att underlätta organisationernas planering genom att ha långsiktighet som grund för insatsen

För att beviljas bidrag ska organisationen intyga att de uppfyller demokrativillkoret. Dvs intyga att organisation och dess företrädare, i verksamheten inte

1. utövar våld, tvång eller hot eller på annat otillbörligt sätt kränker den enskildes grundläggande fri- och rättigheter,
2. diskriminerar eller på annat sätt bryter mot principen om alla människors lika värde,
3. rättfärdigar, främjar eller uppmanar till sådana ageranden som anges i 1 eller 2, eller
4. motarbetar det demokratiska styrelseskicket.

Demokrativillkoret ska säkerställa att en organisation som har en verksamhet som strider mot samhällets grundläggande värderingar om respekt för alla människor lika värde och enskildas grundläggande fri- och rättigheter inte beviljas bidrag.

Inom civilsamhället förekommer ofta organisering som riktar sig enbart till vissa grupper av individer så som kvinnor, ungdomar eller personer med en viss funktionsnedsättning. Sådan särorganisering är ibland nödvändig för att uppfylla syftet med organisationens verksamhet. Diskrimineringslagen har undantagsregler som innebär att särbehandling kan vara tillåten om det finns ett berättigat syfte och om de medel som används är nödvändiga och lämpliga för att uppnå syftet. En organisation kan därför bedriva en verksamhet som enbart riktar sig till en viss grupp av individer om det är legitimt med hänsyn till dess syfte. Det gäller till exempel en organisation som arbetar för att stärka en viss utsatt grupps rättigheter vilket är vanligt när det gäller organisationer inom funktionshinderområdet. Att begränsa tillträdet till organisationen för personer som inte tillhör den grupp som organisationen syftar till att stödja kan inte anses vara diskriminerande

Formell och kvalitativ granskning

Ansökningarna har granskats både formellt och kvalitativt.

Formell granskning

Ansvarig handläggare har kontrollerat att ansökan är komplett med efterfrågade handlingar samt att organisationen har intygat att de uppfyller demokrativillkoret.

Kvalitativ granskning

Ansvarig handläggare har granskat ansökan inklusive verksamhetsberättelse, bokslut och revisionsberättelse för föregående år, verksamhetsplan, årsmötesprotokoll och konstituerande protokoll för innevarande år samt förslag till verksamhetsplan och budget för nästkommande år.

Ansvarig handläggare har säkerställt att de generella och de förvaltningsspecifika kriterierna uppfylls samt att organisationen följer sina egna stadgar.

Förslag till beslut

Den sammantagna bedömningen per organisation utgår från nämndens anvisning för bidrag till civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet samt föreslagen budgetram för verksamhetsbidrag 2023. Vid fördelningen av avsatta medel för verksamhetsbidrag har förvaltningen gjort en helhetsbedömning av samtliga ansökningar.

Förvaltningens förslag till höjning, sänkning samt oförändrat bidrag grundar sig i föreningarnas respektive ekonomi, utfall och verksamhet. I förvaltningens helhetsbedömning görs också en jämförelse mellan organisationer med liknande uppbyggnad och historia.

Förvaltningens förslag till avslag för en organisation vilar på förmåga till egen finansiering.

Moa Ohlsson

Linda Wenthe

Tillförordnad förvaltningsdirektör

Avdelningschef Kvalitet och utveckling

2022-12-23